Батыс Қазақстан облысы
Тасқала ауданы
ЖББ Шежін орта мектеп-балабақшасы

Сабақтың тақырыбы: Асқабақ тұқымдастар
7-сынып

Биология пәні мұғалімі:
Темирова Эльмира Қожаниязқызы

2010 жыл

Көңілді бақша

Самал қозғап қалғанда
Күлімдеді сары алма.
Шолып едім бақшаны
Көкөніс біткен көңілді?
Алқам – салқам сап – сары,
Көрінеді шалғайдан,
Қызылшалар қызарған,
Сәбіздер мен пияздар,
Шаттанып бір биледі,
Шашақтары төгіліп,
Сары алтындай жайнаған,
Көкөністер айнала,
Жасыл, сары қызыл көк,
Сан алуан көкөніс,
Күзгі бақта күлімдеп,
Көз тартады жетелеп.

Балалар мына өлең жолдарынан біз бүгінгі сабағымыздың бақша өсімдіктеріне арналғанын байқаған болармыз

Жабық тұқымдылар бөлімі
Қос жарнақтылар класы
Асқабақ тұқымдастар

7-сынып

Бақша өсімдік-терін жинайық?

- Асқабақ тұқымдастар бұлар-бақша өсімдіктері. “Бақша”парсының “шағын бақ” деген сөзінен негіз алады. Онда өсірілетін өсімдіктерді бақшада өсетін дақылдар деп есептейді. Асқабақ, қарбыз, қауын, қияр- бақшада өсірілетін қосжарнақты өсімдіктер. Қазір бақшада өсімдіктердің 900 түрі белгілі. Қазақстанда 9 түрі бар. Бұл өсімдіктердің көпшілігі бізге бұрыннан таныс.

- Бақша өсімдіктерінің негізгі ерекшеліктері-шөптекті біржылдық өсімдіктер. Қазақстанда асқабақ тұқымдастарға жататын көпжылдық өсімдіктің бір түрі Қаратау маңында кездеседі. Ол ***құтырған қияр.*** Өркендері шырмалып немесе төселіп өседі яғни олар-***жатаған сабақты өсімдіктер***. Бұлардың сабағында мұртшалары бар. Мұртша-өзгерген өркен. Асқабақ тұқымдастар тропиктік, субтропиктік, елдерде таралған. Олар негізінен алғанда мәдени өсімдіктер.

Асқабак

- Ірі жемісті тағамдық, дәрілік, малазықтық, және сәндік, біржылдық шөптекті өсімдік Оның ұзындығы 5 метрге дейін жететін жатаған сабағы болады. Бес қырлы сабағына тікенектер өскен. Жапырағы-ірі, тақтасының жиегі 5 салалы тілімделген жай жапырақ. Гүлі дара жынысты, біруйлі, жапырақ қолтығында жеке-жеке өседі. Аталық гүлдер-ұзын гүлсағақтарда болады.

Жатаған (желі) сабақ

Өте әлсіз, жұмсақ. Жер бауырлап жатады. Мұртшалары арқылы ұзарып, қосалқы тамырлар дамиды.

Буынаралықтары қысқа болады.

Тапсырмалар

- Кім жылдам:
- Бақша-
- Құтырған қияр-
- Жатаған сабақ-
- Мұртша-
- Қабақ-
- Чайот-
- Бекмес
- Қақ-
- Қауынқұрт-

Асқабақ тұқымдас өсімдіктердің түрі және жеміс ерекшеліктері туралы кесте толтырыңдар

Өкілінің атаулары	**Жеміс мөлшерінің ерекшелігі және пайдаланылуы**

Осы сабағымды редакцияға Үздік слайдтар байқауына ұсынып отырмын.